

Συνέντευξη με την συγγραφέα Φιλομήλα Λαπατά

Της Σταυρούλας Τσούτσα

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Η συγγραφέας Φιλομήλα Λαπατά γεννήθηκε στην Αθήνα. Σπούδασε δημόσιες σχέσεις και εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα. Ζει στην Ελλάδα και την Ιταλία. Έχει γράψει 8 μυθιστορήματα, τελευταίο από τα οποία είναι «ο Διχασμός» που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός.

Τα βιβλία της κυρίας Λαπατά, απολαυστικά από την πρώτη μέχρι την τελευταία λέξη, αποτυπώνουν παραστατικά την κοινωνική πραγματικότητα της εποχής στην οποία κάθε φορά αναφέρεται η συγγραφέας. Οι ιστο-

ρίες της βοηθούν τον αναγνώστη να κατανοήσει τα ήθη και τα έθιμα, τον τρόπο ζωής και την ατμόσφαιρα της εποχής αυτής, με την καθαρότητα μιας ιστορικής μελέτης. Ωστόσο, ο τρόπος γραφής είναι απόλυτα γοητευτικός, καθώς λυρισμός, ένταση και συναίσθημα συνδυάζονται με μοναδικό τρόπο. Η αφήγηση ζωντανή, γλαφυρή, γεμάτη εικόνες και αρώματα, μεταφέρει αβίαστα τον αναγνώστη στον κόσμο των πρώων και τον κρατάει μαγεμένο εκεί, να παρατηρεί τις ζωές τους, να βιώνει τα

Συνέχεια στη σελίδα 8

Συνέντευξη με τη συγγραφέα Φιλομήλα Λαπατά

Συνέχεια από τη σελίδα 1

πάθη τους και τη λύτρωσή τους.

Οι ήρωές της, ζωντανοί, οικείοι και άκρως ενδιαφέροντες, τού ανοίγουν τη ψυχή τους, του εκμυστηρεύονται τις πιο μύχιες σκέψεις τους, τα όνειρά τους, τις αναζητήσεις τους. Κι όταν η ιστορία τους τελειώνει, ο αναγνώστης νιώθει πιο σοφός, πιο ώριμος σαν να έχει κάνει ένα μεγάλο ταξίδι σε κόσμους μακρινούς μα αγαπημένους. Την ευχαριστούμε πολύ για τη συνέντευξη αυτή.

«Εθνικός ΚάρυΞ»: Τι σημαίνει για εσάς η συγγραφή και πότε ξεκίνησαν οι πρώτες συγγραφικές σας προσπάθειες;

Φιλομήλα Λαπατά: Η συγγραφή για μένα είναι μια διαδικασία μεταμορφωτική κατά την οποία κάθε φορά επαναπροσδιορίζονται οι αξίες μου, οι πεποιθήσεις μου, ακόμα και ο ίδιος μου ο εαυτός. Είναι ταξίδι στο εσωτερικό μου. Το σώμα, το μυαλό και η ψυχή μου αλλάζουν κατεύθυνση και γυρίζουν προς το ίδιο το κέντρο της ύπαρξής μου. Το παιδικό μου όνειρο ήταν να γίνω συγγραφέας. Το πραγματοποιήσα πολύ αργότερα, όταν είχα ήδη μπει στην ωριμότητα.

«Ε.Κ.»: Στις «Κόρες του νερού» η Αντωνιέτα, μία από τις

βασικές ηρωίδες, αναφέρει για τους Έλληνες της Διασποράς: «Εμείς, ακριβώς, επειδή δαμάσαμε τη μοίρα μας και τη νοσταλγία μας και προβάλλαμε με τέτοιο τρόπο τη φαντασία μας, μπορούμε να υπερφαναυμομα-

στε πως είμαστε πολίτες του Κόσμου. Δεν υπάρχουν σύνορα για εμάς». Ποια είναι τα χαρακτηριστικά των Ελλήνων της Διασποράς που τους καθιστούν «Πολίτες του Κόσμου»;

Φ. Λαπατά: Οι Έλληνες της Διασποράς των περασμένων αιώνων, αλλά και οι τωρινοί Έλληνες οι οποίοι βρίσκονται και διαπρέπουν στο Εξωτερικό, ζουν και εργάζονται σε πειθαρχημένα περιβάλλοντα και ακριβώς γι' αυτό προκόβουν. Επίσης, έρχονται σε επαφή με διαφορετικές κουλτούρες με αποτέλεσμα να διευρύνεται η αντίληψή τους για τον Κόσμο και για το ποιο είναι ο ίδιος ως Έλληνας με σπουδαία ιστορία.

«Ε.Κ.»: Υπάρχουν σύνορα για τη Φιλομήλα Λαπατά;

Φ. Λαπατά: Θέλω να πιστεύω πως όχι. Δεν υπάρχουν σύνορα, εκτός από αυτά που βάζουμε οι ίδιοι στον εαυτό μας από φόβο και προκατάληψη.

«Ε.Κ.»: Με ποια από τις ηρωίδες σας συνδέστε περισσότερο συναισθηματικά και με ποιαν έχετε τα περισσότερα κοινά στοιχεία ως προσωπικότητα;

Φ. Λαπατά: Είναι όλες τους παιδιά μου. Τις αγαπώ αδιακρίτως. Υπάρχει, όμως, μία στην

Αριστερά: Η συγγραφέας κ. Φιλομήλα Λαπατά. Επάνω, τα βιβλία της με τίτλους «Ο Δικασμός» και «Η επιστροφή».

οποία είναι ιδιαίτερα αδυναμία. Είναι η Lacryma Christi από το ομώνυμο μυθιστόρημά μου. Δεν έχω τη ζωή της, ούτε και τις εμπειρίες της, αλλά μέσα στις σελίδες αυτού του μυθιστορηματος περιγράφω την ιστορία των δικών μου συναισθημάτων.

«Ε.Κ.»: Έχετε αφιερώσει την «Ευπρόλητη των Αθηνών» σε όλους εκείνους «... οι οποίοι, σε κρίσιμη στιγμή της ζωής τους, είχαν τη δύναμη ν' αποδεσμευτούν από λανθασμένα πρότυπα και πεποιθήσεις και βρήκαν το κουράγιο να προχωρήσουν σε ριζικές αλλαγές, αφήνοντας να μπει φρέσκος αέρας στις σχέσεις τους και στη ζωή τους». Ποια ήταν η πιο δύσκολη αλλαγή στη ζωή σας;

Φ. Λαπατά: Όταν το 1985 κήρεψα σε ηλικία τριάντα δύο ετών με ένα για τεσσάρων ετών. Ήταν η πιο δύσκολη εμπειρία της ζωής μου, αλλά συγκρόνησε και άκρως μεταμορφωτική, γιατί απαιτούσε από μέρους μου πάραυτα ριζικές αλλαγές, όχι μόνο πρακτικές, αλλά αλλαγές και στον τρόπο αντίληψής της ζωής. Επηρεσε να επανεξετάσω το «σχέδιο ζωής» μου και να επαναπροσδιορίσω τη θέση μου απέναντι στον θάνατο.

«Ε.Κ.»: Αν σας ζητούσα να περιγράψετε τον εαυτό σας με επτά επίθετα ποια θα διαλέγατε;

Φ. Λαπατά: Δεν θα διάλεγα επίθετα. Θα διάλεγα μόνο τρεις λέξεις: ΜΑΘΗΤΡΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ και αυτό με εκφράζει απόλυτα.

«Ε.Κ.»: Η Φιλομήλα Λαπατά,

η ηρωίδα με την οποία έχετε το ίδιο όνομα λέει κάποια στιγμή: «Αλλά μέσα απ' τις δυσκολίες που συνάντησα έμαθα τι είναι η ζωή. Μπορώ πια να πω με σιγουριά πως τελικά η ζωή είναι μία αναζήτηση». Τι είναι η ζωή για εσάς, την εγγονή της;

Φ. Λαπατά: Μια διαρκής αναζήτηση. Μια διαρκής αναθεώρηση. Η ζωή για μένα είναι ένα ολόκληρο σύστημα από επιλογές και συνέπειες και δεν βρίσκεται στα γεγονότα, αλλά στο πώς τα έχουμε βιώσει αυτά τα γεγονότα.

«Ε.Κ.»: Έχετε ήδη προχωρήσει στη συγγραφή μία καινούριας μυθιστορηματικής σειράς «Οι κόρες της Ελλάδας». Ποιο είναι το ιστορικό πλαίσιο και το θέμα της σειράς αυτής;

Φ. Λαπατά: Η σειρά «Οι Κόρες της Ελλάδας» είναι μια ιστορική μυθιστορηματική σειρά από γυναίκες Ελληνίδες, μέσα από τη ζωή και τις περιπέτειες των οποίων δίνω την «τοιογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της Ιστορίας μας, παρακολουθώντας την εξέλιξη της Ελλάδας. Η σειρά δεν είναι διδακτική. Είναι μυθιστορηματική. Σκοπός μου είναι η καταγραφή του ηθωγραφικού, πολιτειακού και κοινωνικού στοιχείου της χώρας μου.

«Ε.Κ.»: Το δεύτερο από τα βιβλία της σειράς «Ο Δικασμός» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Ψυχογιός. Ποια είναι η βασική ηρωίδα του βιβλίου και τι σας γοήτευσε σε αυτήν, ώστε να μας διηγηθείτε την ιστορία της;

Φ. Λαπατά: Το μυθιστόρημα «Ο Δικασμός» είναι μια μελέτη πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις, στα πάθη και στις αιτιατές. Είναι ένα μυθιστόρημα πολυπρόσωπο. Πολλά από τα δευτερεύοντα πρόσωπα έχουν υπάρξει στην πραγματικότητα. Είναι αληθινό χαρακτηριστικό τύποι της Αθήνας εκείνης της εποχής. Επίσης, η κεντρική ιστορία του μυθιστορηματος είναι και αυτή αληθινή. Όπως αντιλαμβάνεστε, οι ήρωές μου είναι πολλοί και δίνουν με τις περιπέτειές τους το στίγμα της Αθήνας και της Ελλάδας της περιόδου 1840 με 1875.

«Ε.Κ.»: Τι είδους έρευνα κάνατε για να γράψετε τον «Δικασμό» και πόσος χρόνος χρειάστηκε;

Φ. Λαπατά: Ο «Δικασμός» (αλλά και ολόκληρη η σειρά «Οι Κόρες της Ελλάδας») είναι το αποτέλεσμα μιας μεγάλης, εκτενούς και εξαντλητικής έρευνας στην ιστορία της Ελλάδας, της Αθήνας και των κατοίκων της, με λεπτομερείς καθημερινές διαβιώσεις της περιόδου που έχω ήδη αναφέρει 1840-1875. Η ιστορική έρευνα για τον Δικασμό διήρκεσε δυο χρόνια.

«Ε.Κ.»: As κλείσουμε τη συνέντευξη με ένα μικρό αγαπημένο σας απόσπασμα από τα λόγια μιας ηρωίδας σας.

Φ. Λαπατά: Από το μυθιστόρημα «Ο Δικασμός» δια στόματος της ηρωίδας μου Ελισάβετ Λούκα:

«... Απ' ό,τι έχει συμβεί πριν από εμένα, πριν γεννηθώ, φέρω τα ίχνη. Κουβαλάω τον πόνο των προηγούμενων γενεών, κατάλοιπα της ζωής των προγόνων μου, κατάλοιπα πράξεων, επιλογών και συνεπειών, που συνέβησαν στη ζωή τους. Όλα αυτά είναι καταγεγραμμένα στη μυτική αρχιτεκτονική των οστών μου. Τίποτα τυχαίο. Τίποτα περισευμένο. Τίποτα να λείπει. Σαν όλα αυτά που έζησα και συνεχίζω να ζω να υπήρχαν ήδη πολύ πριν γεννηθώ εγώ και να τα κληρονόμησα. Είμαι πολύ περισσότερο, γιατί η ταυτότητα δεν είναι ένα κλειστό μοτίβο με το οποίο γεννιόμαστε. Είναι μια διαδικασία που διαρκεί ολόκληρη τη ζωή μας. Το πρόσωπό μας σχηματίζεται από τη γλώσσα μας, από τις σκέψεις μας, από την αντίληψή μας για το τι είμαστε και το τι είναι ο κόσμος γύρω μας...».

Thanksgiving
Entire
American
Unity

